

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 26. vel. serp. 1881.

List 34.

Sporočilo

bratovščine za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in lepšanje ubožnih cerkev v ljubljanski škofiji za leto 1880/81.

(Dalje.)

20. *Kranj*: 1 velum, 1 rudečo gotično štol.
21. *Cerklje pri Kranju*: 1 čern pluvijal.
22. *Šenčur pri Kranju*: 2 černi oltarni blazinici.
23. *Teržič*: 1 velum.
24. *Preddvor*: 1 velum.
25. *Predoslje*: 2 beli oltarni blazinici.
26. *Podbrezje*: 1 bel mašni plašč.
27. *Kovor*: 1 bel mašni plašč.
28. *Besnica*: 1 plašček za ciborij, 1 obhajilno štol.
29. *Olševik*: 1 plašček za ciborij, 1 antipendij.
30. *Begunje pri Radolici*: 1 bel mašni plašč.
31. *Gorje*: 1 velum.
32. *Kranjska gora*: 1 plašček za ciborij, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
33. *Srednja vas Bohinjska*: 1 plašček za ciborij, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 4 korporale, 4 pale, 16 rutic za kelih, 8 rutic za lavabo.
34. *Bistrica Bohinjska*: 2 beli oltarni blazinici, 3 oltarne perte, 1 plašček za ciborij, 2 obhajilni štoli, 2 koretlja, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.
35. *Mošnje*: 2 beli oltarni blazinici.
36. *Kamna gorica*: 1 burzo za obhajila, 1 koretelj.
37. *Dovje*: 1 rudečo štol za pridige, 2 vijolični oltarni blazinici, 1 burzo in 1 štol za obhajila.
38. *Ovsiše*: 1 mašno srajco. 3 humerale, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.
39. *Leše*: 1 zelen mašni plašč.
40. *Dobráva*: 1 velum.
41. *Radomlje*: 1 velum.
42. *Vranja peč*: 1 velum.
43. *Vodice*: 2 rudeči oltarni blazinici, 1 burzo in 1 štol za obhajila.
44. *Šinkov Turn*: 1 bel mašni plašč, 1 obhajilno in 1 belo pridigarsko štol, 1 koretelj.
45. *Dob*: 1 bel mašni plašč.
46. *Spodnji Tuhinj*: 1 mašno srajco, 3 humerale,

1 cingulum, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih

47. *Zgornji Tuhinj*: 1 bel mašni plašč.
48. *Motnik*: 1 bel pluvijal.
49. *Spivalič*: 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas, 1 koretelj 3 korporale, 3 pale, 12 rutic za kelih, 6 rutic za lavabo.
50. *Tujnice*: 1 velum.
51. *Moravče*: 1 burzo za obhajila, 1 belo pridigarsko in 1 obhajilno štol, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
52. *Verhpolje pri Moravčah*: 1 štol in 1 burzo za obhajila.
53. *Zagorje pri Savi*: 1 rudeč mašni plašč, 1 plašček za ciborij.
54. *Vače*: 1 velum, 2 burzi za obhajila, 1 plašček za ciborij.
55. *Izlake*: 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.
56. *Sent-Gothard*: 1 rudečo pridigarsko in 1 obhajilno štol.
57. *Kolovrat*: 1 rudeč mašni plašč.
58. *Ihan*: 1 velum, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.
59. *Sent-Lambert*: 1 antipendij, 1 burzo za obhajila, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.
60. *Sveta gora*: 1 velum.
61. *Češnjice*: 1 zelen mašni plašč.
62. *Sv. Helena*: 1 vijoličen mašni plašč.
63. *Sent-Vid pri Zatičini*: 1 bel mašni plašč, 2 burzi za obhajila.
64. *Žalina*: 2 vijolični oltarni blazinici.
65. *Sentjuri pri Šmariji*: 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.
66. *Lipoglav*: 1 rudeč mašni plašč.
67. *Šmartno pri Liti*: 2 obhajilni burzi, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa, 4 korporale, 4 pale.
68. *Sentjur pod Kumom*: 1 bel pluvijal.
69. *Dole*: 1 bel mašni plašč.
70. *Kresnice*: 1 rudeč mašni plašč.
71. *Prežganje*: 1 belo pridigarsko štol, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.
72. *Dobovec*: 1 bel mašni plašč.
73. *Štanga*: 1 velum.
74. *Javorje*: 1 burzo in 1 štol za obhajila, 3 korporale, 3 pale, 12 rutic za kelih, 6 rutic za lavabo.

75. *Sent-Rupert*: 1 bel pluvijal.
 76. *Žužemberk*: 1 bel mašni plašč.
 77. *Trebelno*: 1 belo pridigarsko in 1 obhajilno štolo, 1 koretelj, 4 korporale, 4 pale, 8 rutic za lavabo, 16 rutic za kelih.
 78. *Doberniče*: 2 mašni stajci, 6 humeralov, 2 prepasa, 3 korporale, 3 pale, 12 rutic za kelih, 6 rutic za lavabo.
 79. *Sv. Križ poleg Turna*: 1 vijoličen mašni plašč.
 80. *Sent-Janž*: 1 velum, 1 burzo za obhajila, 1 koretelj.
 81. *Sent Lorenc ob Temenici*: 1 bel mašni plašč.
 82. *Ajdovica*: 1 vijoličen mašni plašč.
 83. *Sent-Jernej*: 1 vijoličen mašni plašč.
 84. *Škocijan pri Dobravi*: 1 bel pluvijal.
 85. *Raka*: 2 beli oltarni blazinici, 1 burzo za obhajila.
 86. *Križovo pri Kostanjevici*: 2 beli oltarni blazinici.
 87. *Cerklje na Dolenjskem*: 1 bel mašni plašč.
 88. *Kapitalska cerkev v Rudolfovom*: 1 velum.
 89. *Mirna peč*: 1 rudeč mašni plašč.
 90. *Stopiče*: 1 obhajilno štolo, 1 koretelj.
 91. *Toplice*: 1 bel pluvijal.
 92. *Bela cerkev*: 1 antependij, 2 albi, 6 humeralov, 2 prepasa, 2 koretelja, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.
 93. *Soteska*: 1 štolo za obhajila.
 94. *Brusnice*: 1 velum.
 95. *Podgrad*: 1 bel mašni plašč.
 (Konec sledi.)

Srečo leto pa spoved saj enkrat v tednu.

(Dalje.)

Znal bi pa kdo reči: zakaj zavoljo take malenkosti toliko besedi in polemike? Zato, ker to ni malenkost, ampak ravno nasprotno je, da to vediti je važno, kakošen pomen imajo besede „spoved vsaj enkrat v tednu“. Ako bi kdo besed „vsaj enkrat v tednu“ ne razumel v tem pomenu, da od spovedi do spovedi ne sme več preteči kakor k večjemu osem dni; ampak da bi jih razumel drugači, tako namreč, da od spovedi do spovedi, ako je le vsak teden opravljena, zamore tudi več kakor osem, celo trinajst dni preteči, in bi se po tem svojem napačnem mnenju ravnal, bi se tudi odpustkov ne vdeležil. Samo po sebi pa se razumi, da s tim P. Maurelovim prevažnim bukvam in prestavam iz njega nečemo veljave kratiti. Ravno nasproti moramo visoko ceniti veliko in prelepo zbirko odpustkov, in posebej mi Slovenci moramo hvaležni biti za edino bolj obširno knjigo P. Sajovicevo o tej tako potrebni tvarini, katero knjigo naj bi si vsak omislil, kdor je nima.

Kdor se hoče odpustkov vdeležiti, treba je predpisane pogoje spolniti. Kdor jih pa, bodi si iz nevednosti, nezmožnosti ali ktereга koli vzroka ali popolnoma ali znatno (vel omnino, vel ex notabili parte) opusti, se jih pa ne vdeleži vsled papeževga določila 18. svečana 1835; *) spoved pa, in kedar ravno se ima opraviti, pač gotovo spada k pogojem.

Potrebno je torej take reči pojasnovati zavoljo dušnega dobička, ki ga od odpustkov sami za-se dobivamo, ker si ž njimi zaslužene časne kazni izbrisujemo; potrebno zavoljo vernih duš, katerim z odpustki zamoremo

veliko pomagati, ako jih njim v prid odstopimo; potrebno zlasti zavoljo svetega leta, ko imamo v svetem letu obilno priložnost veliko odpustkov za-se in za duše v vicah vdeležiti se; potrebno zlasti še zavoljo pobožnih duš, ki imajo prelepo navado vsak teden k spovedi hoditi, ki so, smemo pričakovati, ob enem tudi velike prijateljice vernih duš. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da prava pobožnost tudi ljubezen do vernih duš v sebi ima. Iz vsega tega je sklepati, da tudi verne duše bodo po tem pojasnenju kaj pridobile, ker se bodo ljudje solah, zlasti še njih prijatli, tim bolj prizadevali vse predpisane pogoje natančno spolnovati, se tako odpustkov vdeležiti, zapušnim sirotam v vicah ž njimi pomoč skazovati, njih terpljenje zlajševati, jih celo iz vic reševati.

Prijatli in prijateljice vernih duš že tako za verne duše gotovo veliko storijo, in če kdo, se pač ti odpustkov kolikor mogoče veliko in kar se dá v vsej polnosti vdeležujejo; in le ti bodo se zlasti zdaj, ko bodo opomnjeni, kako da morajo pogoje vestno in natančno spolnovati, za to na vso moč prizadevali. Kaj hočem reči še le od takih, ki vsak teden k spovedi in večkrat v tednu tudi k sv. Obhajilu gredo? Taki bodo pač pazili, da gotovo ne bo od spovedi do spovedi prešlo več kakor k večjemu osem dni, ker vedó, ako bi več dni preteklo, bi se odpustkov s tistim sv. Obhajilom ne vdeležili, ker bi njih zadevajočih pogojev, kakor jih tirja papeževga določilo 15. grudnia 1841, ne spolnili. Vsa ta prelepa družba gorečih kristjanov, s pobožnimi dušami tretjega reda sv. Frančiška in redovniškimi brati pa sestrami (samostanskimi brati in nunami) na čelu, vsi ti se bodo, natančno spolnovaje vse pogoje, prav veliko popolnoma odpustkov vdeležili, vdeležili se jih, če ne morebiti ravno vsi, vendar pa vsaj mnogo izmed njih v vsej polnosti in jih vernim dušam darovali; duše v vicah pa bodo prosili, da bi one za-nje in za vesoljni svet, zlasti v svetem letu veliko pri Bogu prosile. Prašam, ali ni upati, da bodo po odpustkih rešene duše za svoje dobrotnike molile, podpirale jih v gorečih molitvah za sv. Očeta, za razširjanje svete katoliške cerkve, za spreobrnjenje grešnikov, krivovercev, nejevernikov, malikovavcev, za mir med vladarji? Reči smem, bolj ko se bodo ljudje, zlasti še pobožne duše, odpustkov vdeleževali (kar se bo zgodilo, ako bodo predpisane pogoje natančno spolnovali, odpustke vernim dušam darovali), tim bolj bodo one za dosego namena svetega leta Boga prosile, tim prej in tim bolj gotovo bomo tudi s pripomočjo ljubih duš v vicah v zlatem času svetega leta uslišani.

(Dalje nasl.)

Cerkvene določila gledé izpostavljanja sv. Rešnjega Telesa.

(Dalje.)

Še nekatere cerkvene določila, po katerih je ravnati pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

Najvažnejši so:

1. Duhovni, pa tudi neduhovni, gredé memo altara, na katerem je izpostavljeno Najsvetejše, ali kedar pred taki altar pridejo, ali od njega odhajajo, morajo pred sv. Rešnjim Telesom na obe kolena poklekniti ter tudi pripogniti se z glavo. Ravno tako je storiti, ako je presv. Zakrament izpostavljen samo v ciboriju. Duhovni ravnajo po tej zapovedi, le nekterim cerkvenikom pa drugim neduhovnim, ki imajo opraviti pred takim altarem, je ta cerkveni ukaz kakor neznan. Dobro bi bilo njim ga večkrat poklicati v spomin.

2. Cerkveniki in drugi cerkveni služabniki, kakor

*) „Vrais principes“ par Cloquet, str. 93; „Theolog.-prakt. Quartalschrift“, I. zvezek 1879, str. 140, Linc.

tudi dečki strežniki, morali bi pred sv. Rešnje Telo priti le v cerkveni opravi.

3. Kedar Najsvetejše ostane izpostavljeno skoz dalj časa, imel bi vedno kak duhovnik klečé pred altarcem moliti ter častiti presv. Zakrament. Ako bi to ne bilo moč zavolj pomanjkanja duhovnov, naj to češčenje prevzamejo pošteti možje ali mladenči, n. pr. udje bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Zapuščeno, to je, brez tacih, ki tako rekoč „ex officio“ časté presv. Zakrament, bi nikoli ne smelo izpostavljeno ostati Najsvetejše.

4. Ako je v kaki cerkvi presv. Rešnje Telo slovesno izpostavljeno, se ves čas izpostavljanja v tisti cerkvi ne sme opravljati kaka maša v črni barvi (de Requiem); pri altarcu izpostavljanja pa tudi tedaj ne, ko bi bilo Najsvetejše izpostavljeno iz osebnega vzroka, „ex privata causa“, ali pa samo v ciboriju.

5. Znana „Instr. Clement.“ veli, da se pri tistih mašah, ki se opravljajo med izpostavljanjem pri stranskih altarcih, ne sme z malim mašnim zvončekom zviniti, še med povzdigovanjem ne. Ta „Instr.“ velja le za Rim, ali vendar je sv. odbor za obrede 31. avgusta 1867 na prašanje: „An observari possit usus, qui viget in Belgii diocesis, campanulam pulsandi intra Missam durante Ss. Sacramenti expositione, saltem in eam, quo altare, ubi celebratur Missa, juxta partes sit altaris majoris ubi sit expositio, et ita removeatur periculum irreverentiae erga Ss. Sacramentum patenter expositum?“ — odgovoril: Negative.

Pri nas je nasprotna navada; ali toliko naj bi se gledalo, da bi dečki preglasno in čez mero dolgo ne ropotali z zvonci.

Izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa v ciboriju (in Pyxide).

Pri nas izpostavljamo Najsvetejše v ciboriju na vzvišenem kraju, na tronu verh tabernakeljna, in z njim dajemo blagoslov, tedaj je to „expositio publica“, samo da manj slovesna, kot una z monštranico. — Po rimski šegi pa se pri očitnem izpostavljanji nikoli ne rabi ciborij, ampak samo pri privatnem, ko Najsvetejše ostane v odpertem tabernakelju. Naša šega, sv. Rešnje Telo v ciboriju verh tabernakeljna izpostavlja „in throno“, je nasprotna rimski navadi. Gardellini, vešč razlagavec cerkvenih liturgičnih določil, izreka kot pravilo: „Numquam permittendam, ut pyxis loco ostensorii in throno collocetur, quia id sanctae Romanae Ecclesiae consuetudinibus adversatur.“ In ko so stavili l. 1835 v Rimu vprašanje: „An consuetudo, in expositionibus minus solemnibus in throno collocandi sacram pyxidem et deinde cum ea benedicendi populum, possit licite observari, non obstantibus ecclesiae prohibitionibus toties renovatis?“ je 23. majnika odgovoril sv. odbor: Non esse locum.

Pri nas je navada sv. Rešnje Telo v ciboriju izpostavljati na vzvišenem kraju, tako vdomačena, da je skoraj ni moč odpraviti. Že večkrat imenovani Gardellini to izjemo nekako opravičuje, ko piše: „Quid si sacra Pyxis velata in throno exponatur?... Reprobatur hunc usum Benedictus XIV. Nihilominus, si alicubi obtinuerit usus ab Ordinariis locorum expresse permissus vel saltem tacite toleratus, quem abolere sine scandalo et offensione difficile sit, eundem cereorum numerum servandum esse censerem adhiberi solitum in expositione cum Ostensorio velato.“

Rimski obrednik in po njem naš ljubljanski ukaže, da ima ciborij biti ogerljen z belim plaščekom... „pyxide albo velo cooperta, et quantum res feret, ornato“. Vedno ima ostati ciborij ogerljen, naj sv. posoda stoji v tabernakelju, naj se izpostavi, ali kam prenese, ali naj se blagoslov daje ž njo. To ogerjenje s plaščekom naznanjuje skrivnostno pričujočnost

Gospoda Zveličarja v presv. Zakramentu; zato bi imel ciborij le tako dolgo ostati zagernjen, dokler je sv. Rešnje Telo v njem. Kedar pa se izprazni in očisti sv. posoda, odložiti se ima tudi plašček; pa se zopet ogeriniti, ko so spet posvečene Hostije v njem.

Tudi kedar se sv. Rešnje Telo izpostavi v ciboriju, imele bi se praviloma umakniti relikvije svetnikov, pa odstraniti vse znamnja žalosti in smerti, kakor je bilo povedano prej pri izpostavljanju v monštranici.

Gledé števila sveč jih je ukazanih za „expos. privata in pyx.“ šest, za „expos. publica in Ciborio“ pa jih zahteva Gardellini dvanajst, vendar pristavi: „Nec tamen illicitum crederem, si aliquis episcopus attenta tam ecclesiarum quam incolarum paupertate hoc modo Sacramentum exponi cum decem cereis continuo ardentibus permitteret.“ — In sv. odbor za obrede je l. 1857 valed neke vloge zahteval najmanj šest gorečih sveč, če se tudi ciborij vzame iz tabernakeljna in se ž njim podeli blagoslov. Enako se tudi pravila Praške škofijske sinode l. 1863 zadovoljujejo z naj manj 6 gorečimi svečami, kedar je Najsvetejše izpostavljeno v ciboriju.

Za izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa v ciboriju ni ukazanih pluvijal, zadostuje koretelj in štola. — Genuflektiranje (poklekovanje) pred ciborijem je isto, kot pred Najsvetejšim v monštranici. Enako velja tudi gledé barve cerkvenih paramentov vse tisto, kar je bilo prej povedano pri izpostavljanji v monštranici.

(Konec nasl.)

† Č. g. Anton Pintar,
bivši fajmošter Zaliloški.

(Nekoliko črtic iz njegovega življenja.)

„Grob nemilo zine
In angelj iz sveta mine.“
Slov. pesem.

V noči od 19. do 20. rožnika t. l. skončal je v tihem, od sveta oddaljenim Zali Logu nad Železniki tek svojega življenja eden izmed naj bolj častitljivih, naj bolj marljivih in naj gorečnejših dušnih pastirjev naše ljubljanske škofije, blagi č. g. župnik Anton Pintar. Kot pravi in istiniti narodnjak in rodoljub (v l-pem pomenu te lepe besede) odlikoval se je že od dijaških lét. in to sicer še za časov, ko je le redko kdo še umel, kaj da zaznamujeta lepa in častna ta izraza. Akoravno skoz in skoz za blagor in napredek vsake dobre narodne zadeve goreč, je bil vendar „Danici“, kakor pravimo: „z dušo in telesom vdan“, ne le kot bralec, ampak tudi kot danjski sodelavec; in če le komu, gotovo se spodobi, da ona odkaže rajnemu v svojih listih mali pristorček za kratek življenjepis, katerega mu napisati želi prijateljska roka v naslednjih versticah.

Rajni se je rodil v Železnikih 10. prosinca 1817. Stariši bili so mu: oče Jernej, lastnik male hišice, zraven dervar; — in mati Terezija, ki je imela malo kramico, in pekla je zraven na prodaj tudi tako zvani „mali kruhek“, ali naš gorenjski narodni medeni kruh. Perve uke dobival je rajni v domači ljudski šoli; nadaljeval jih je v Ljubljani, kjer je obiskoval pozneje tudi latinske šole. Domač. poduk delil mu je, dokler ga je potreboval, njegov sorojak in tadanji učenec višjih latinskih šol, gosp. Jurij Levičnik, ki je l. 1876 kot c. kr. okrajni sodnik umrl v Škofji Loki. Da je bil le-ta svojemu rejencu dober odgojitelj, posname se lahko iz tega, kar se je nekoliko lét pozneje med bolj razumnimi in previdnimi zmed našega naroda, in celó med omikanim svetom govorilo, da od dijakov, ki so o taistem času šli študirat na višje šole, jih je le malo katoliški

veri popolnoma zvestih ostalo, da so jo tudi v domovino nazaj prinesli. Med redke te prišteval se je sploh tudi rajni g. Juri Levičnik. *) Bil je pa rajni g. Anton Pintar tudi že po natori za vse dobro, lepo, koristno in plemenito goreče vnet. Vsa spričala njegova od zadnjega (tadajnega III.) razreda normalke naprej do doveršenega bogoslovja kažejo nam odličnega dijaka prvih verstá. Pa ne le predpisanih ukov se je marljivo učil, ampak tudi prostovoljnih, o katerih je razvidil, da bo s pridobljenimi vedami s časom mnogostransko koristiti zamogel sebi in človeštvu. Spričala za domači poduk; za višjo odgojo (allgemeine Erziehungskunde); za slovensko filologijo; za talijanščino in za kmetijstvo kažejo nam, da se je rajni obilno in odlično trudil, izuriti se v omenjenih védah. Da seme katoliške domoljubne zavesti, ki jo je rajnemu v serce vsadil slavnoznani gospod profesor Metelko, ni bilo djano v nerodovitna tla, dokazuje nam to, ker je že kot bogoslovec poslovenil in izdal l. 1840 knjigo: „Dve povesti iz pisem Kristofa Šmida: Golobček; Kanarček. Poslovenil A. P., bogoslovec v ljubljanski duhovščini.“ — To leto poslovenil je bil tudi malo delce, za kmetijsko družbo, za katero se mu je društveni odbor s častnim dopisom od 17. nov. 1840 prav toplo zahvalil, mu prepustil 25 iztisov, ter ga je v velikem letnem zboru l. 1841 kot pravega uda c. kr. kranjske kmetijske družbe imenoval.

L. 1841, 3. avgusta, je bil rajni gosp. Pintar po doveršenem 3. letu bogoslovja mašnik posvečen; novo mašo je obhajal v ljubljanski nunski cerkvi; angeljsko nedeljo potem pak je imel v domači železniški farni cerkvi slovesno sv. mašo, in je tudi pridigoval. L. 1842 doveršil je bogoslovje. V kaki veljavi je bil pri prečastnem semeniškem ravnateljstvu, dokazuje neko osebno spričalo npravnosti, ki pravi, da se rajni ni le v verskem in npravnem oziru vsikdar skazoval brez graje, ampak vedno hvalevredno. To spričalo dalo mu je semeniško vodstvo 25. nov. 1842, tedaj po doveršenih bogoslovskih študijah, in brezdvomno takrat, ko je rajni stopil v službo kot domači ali hišni duhoven na dolenskem Boštanjškem gradu. Zarad obilnosti duhovstva o takratnih časih so si namreč pogosto morali mladi gg. mašniki pomagati s privatnimi službami, in da je to osobito pri rajnem g. Pintarju terpelo dolgo časa, služi nam v dokaz, ker je bil še le 20. avgusta 1843, tedaj dobro leto po doveršenem bogoslovju, poslan na prvo kaplansko službo v št. Lorenec ob Temenici. Kakor je razvidno iz njegovih rokopisov, je nastopil ondi svojo službo kot pridigar v lepi praznik Marijinega rojstva. Kako vestno pa se je trudil gledé oznanjevanja besede božje, kažejo trije vezani tečaji pridig, katere vse je tam spisal in pridigoval. Da je bil tudi v št. Lorencu, kakor povsod, poseben prijatelj šolske mladine, ni kar nič dvomiti. Znano

*) Akoravno, kakor sploh pravimo, „ne k reči spada joče“, naj vendar memgrede povemo, da se je rajni g. Levičnik tudi še kot c. kr. okrajni sodnik katoliški veri vedno zvestega sina skazoval, in je zarad tega o neki priliki eden zmed njegovih podvradnikov za rajnega pač le častne zbadljive besede z zaničljivim izrazom govoril, da Levičnik naj bi bil postal duhoven, in ne vradnik. „Ako pridem namreč k njemu po opravilu, in če zazvoni Angelovo čišenje, ne počaka toliko, da bi se dogovorila, ampak oberne se v stran, in moli!“ — In da bi bilo omenjeno človeče svoje pripovedovanje še bolj priterdilo, ponovilo je konečno še enkrat znano zaničljivo besedo, kar — češ — naj bi bil postal, in ne vradnik! — Rajnemu je bil te neolikane besede dober prijatelj sporočil; njegov odgovor na to pa je bil po nekolikem molčanju: „On naj bi tudi vradnik ne bil postal!“ — Te besede je lahko umel le taki, kdor je službovanje omenjenega podvradnika poznal. — Pisavec.

je pisavcu teh verštic tudi, da je ondi mnogo delal za lepoto cerkvenega petja. —

Na drugo kaplansko službo v bohinjsko Srednjo vas je bil dekretiran 27. aprila 1846. S tadanjim sosednjim r. gosp. kaplanom v bohinjski Bistrici (Janez Brence) je bilo njegovo častno ime) bila sta enega duha in enega serca, zlasti pa oba vsa goreča za plemenito odgojo šolske mladine. Z vso marljivostjo učila sta v šoli, zato rada napravljala otrokom marsiktero vedrilno nedolžno veselico, dosegla pa tudi obilnega sadu. Ako bi zamoglo govoriti Bohinjsko jezero in „Ajdoški gradec“ pri Bistrici, marsikaj bi vedela povedati o teh nedolžnih otročjih zabavah. (Dalje prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Dolu, kakor smo že naznanili, so letošnji 25letniki čč. medsvetni in redovniški duhovni 25. t. m. obhajali 25letnico, in sicer z več drugimi sošolci vred. Za to priliko so č. g. Dolski župnik od sv. Očeta prosili sv. blagoslova z naslednjim telegramom:

Eminentissimo Cardinali L. Jacobini, Romae.

In Dol prope Labacum 25. Augusti 17 saeculares regularesque sacerdotes 25. anniversarium celebraturi, unacum proceribus laicis condiscipulis, sacrilegia viaria comitialiaque in Pium Leonemque commissa detestantes, incomparabiles autem Encyclicas encomiantes, apostolicam Benedictionem devotissime petunt.

Bartholomaeus Jarc, Parochus in Dol.

Pomen tega telegrama je: Medsvetni in redovni duhovni, njih 17, in njih neduhovni sošolci viših stanov bodo 25. t. m. v Dolu blizu Ljubljane obhajali svojo 25letnico, in o tej priliki naznanujejo sv. Očetu nad uličnimi in taborskimi gajusobami, ki so se godile zoper papeža Pija in Leona, slavo pa neprimérljivim enciklikam Njih Svetosti, ter za svojo slovesnost z naj večji vdanostjo prosijo apostolskega blagoslova.

Jernej Jarc, župnik v Dolu.

Odgovor:

Bartholomaeo Jarc, Parocho in Dol.

Sanctissimus Dominus noster benigne excipiens devotionis et amoris sensus Tuo ac aliorum sacerdotum nec non laicorum nomine pansos, petitam benedictionem ex corde impetitur.

L. Card. Jacobini.

To je:

Jerneju Jarc-u, župniku v Dolu.

Naš sveti Oče so dobrotno sprejeli občutke vdanosti in ljubezni, katere ste v svojem in družih duhovnov in neduhovnov imenu razodeli, in prošeni blagoslov s priserčno ljubeznijo podelijo.

L. kardinal Jakobini.

V Borovnici je bila preteklo nedeljo v resnici veličanska slovesnost, katere vzrok je bila zlata maša občnospoštovanega župnika preč. gosp. Antona Jugovica. V cerkvi, ob cerkvi, po vasi, ob cestah v ta kraj je bilo vse okinčano z zelenjem, zastavami itd. Sošlo se je bilo čez 20 duhovnov, zlasti tudi kaplani gospoda župnika. Zlatomašnik je za dolgo versto gredé v cerkev v eni roki nesel prelepi šop, ki ga je podarila blaga gospodičina v Ljubljani, v drugi pa imenitno palico iz paleandrovega, pa tudi nekoliko iz cedrovega in palmovega lesa, ki jo je izdelal g. mizar Dogan in darovala mu jo čč. brata Keržiča v Ljubljani. Pridigar g. župnik Jan. Rozman je izverstno pojasnoval izgled vsih mašnikov, Jezusa Kristusa, pa kako si je gosp. zlatomašnik priza-

deval ga posnemati skoz 50 lét svojega mašništva. Čversto je g. zlatomašnik opravljal sv. mašo in poslednjič zapel „Te-Deum“. V velikem šotoru pri naslednjem obedu je bilo vse veselo. Čč. gg. kaplani so prečast. g. zlatomašniku izročili prelép srebern kozarec. Potem je bila živa, z zdravicami, pa tudi z glasbo soljena gostija. Ob 4 popoldne so prišli pozdravit g. zlatomašnika sokoli, čitalniški pevci in premnogi drugi gosti iz Ljubljane, ter je bil poln ves veliki vert. Proti večeru so jeli gosti odhajati; nekaj pa jih je še čez noč tam ostalo, kakor rojaka prečast. gg. M. Kožuh in Nikol. Dolinar, in drugi. Bog ohrani še mnogo lét preč. gsp. zlatomašnika!

Dobrova. (Nova maša. [Konec.]) Opravilo je terpelo čez poldan. Po kratkem odmoru bilo je pogostovanje v duhovski hiši. Novomašniku se je čestitalo od vseh strani. Radost bila je splošna. Pesmi in zdravice glasile so se po obširnih prostorih. Ni mi namen ponavljati zdravic in izverstnih napitnic gg. župnika dobrovskega, lučenskega, pograbskega, Keržiča i. dr.; omeniti pa vender moram napitnico g. dr. Poklukarja, državnega poslanca. V občno radost, ki je žarila slehernemu z obličja, napil je novomašniku v Koseskega duhu, ki poje slavo verlosti ratarske korenine slovenskega ljudstva. — Zastopani so bili obilno vsi stanovi, celó vojaški se ni pogrešal. Ali ni to živa priča, da strah preziranja, kateri zeló odvrča našo mladino od duhovskega stanú, je prazen in nespameten?

Ob petih so se novomašnik in gosti podali v sprevedu v cerkev k popoldanskemu opravilu. Potem je bilo zopet živahno gibanje; za besedo oglasila se je pesem, in zopet beseda. Veselje in sreča svatov je bila res vidna in posebna. Drugi dan ob 9 bila je zopet skupna sv. maša; maševal je novomašnik in pevci so z izverstnim petjem povzdigovali pobožnost, in po maši so se zopet zbrali. Popoldne so gosti odhajali; prej zadržani pa so prihajali iz bližnjih in daljnih krajev.

Tretji dan je novomašnik šel pobožnost opraviti k sv. Katarini, kjer je maševal. Gostoljubni župnik č. g. Šimen Žužek je priredil kosilo za 11 oséb, toliko jih je namreč došlo. Popoldne sta počastila srečno družbo še dva gospoda z Goričan. Na večer se hvaležno poslové s prijaznim gosp. župnikom ter se razkropé po svojih potih.

Ta slovesnost bo Dobrovčanom in še posebno svatom in gostom ostala v prijetnem spominu.

Na Planini vipavski je bil 7. t. m. dan posebnega veselja in radosti za vse ljudstvo in posebej za sorodvino in povabljené. Imel je namreč č. g. Ivan Lavrenčič novo mašo, katero je s prelepim govorom povzdignil pridigar č. g. J. Vidergar. Po močno ginljivi cerkveni slovesnosti so se gosti zbrali k obedu, med drugimi tudi gospod grof K. Lanthieri. Prav poštene dobre volje je bila družba, posebno pa ko se neprevidoma razvije na mizi lepa podoba našega dr. Janeza Bleiweis-a, kateri je pismeno častital g. novomašniku in mu v spomin poslal svojo podobo, in zdajci je zašumela navdušena zdravica preslavnemu pošiljatelju in Sloveniji. Odveč bi bilo popisovati, kako navdušeno so bile sprejemane zdravice na sv. Očeta papeža Leona in družih odličnih osebnost. Bog živi gosp. novomašnika in verle Vipavce!

Iz Bohinjske Bistrice, 22. vel. serp. († Č. g. kaplan Jerala.) Znana je že po večem strašna nesreča in žalost, ki je 6. t. m. zadela Bistriško faro, namreč, da se je pri novi cerkvi ravno že dodelani stolp zgrudil na cerkveni obok, ki se je tudi do kora ves vderl v cerkev, in je 11 ljudi zasulo, 5 kar do mertvega, 2 še nekoliko

živa sta par dni potem umerla, in štirje so še ranjeni, med katerimi se bo mlado dekle težko še ozdravilo. Naj večja zguba in žalost po vsem Bohinju je bila ta, da smo iz strašanskega nasipa tudi tako ljubljenega gosp. kaplana odkopavali. Še žandarji so za to poskerbeli in iz celega Bohinja so ljudi skup spravljali ter vedno za red skerbili, da se je na vso moč delalo in kopalo vse štiri dni, in je bilo vedno ljudi, da je vse mergolelo, smo vender še le čez štiri dni gospoda in enega zidarja dobili. To je bilo žalostno delo, in ljudje so bili tako vsi poterti od žalosti, in kamor se je človek obrnil, govorilo se je od gosp. kaplana: o da bi g. kap'ana ne bilo zasulo! In ko smo jih četrty dan odkopali, je bila žalost s.lno velika, ker so se nam tako razterty v serce smilili. Ko so jih gg. zdravniki ogledali, položili so jih v lepo pomalano rakev ter nesli v staro cerkev, kjer so potem čez noč na prekrasnem, s cveticami ozalisanem odru do 8 zjutraj ležali; potem so se opravile bilje in sv. maša. Po sv. maši so imeli g. Marn silno lep govor o ranjkem gosp. kaplanu, da so bili še kot dijak zeló tihi, krotki in ponižni v šoli, ki so jih še sami kot profesor učili, in naštevati so nam njih resnične zasluge, ki so si jih v tih 19 letih v Bohinju kot marljivi dušni pastir pridobili, kako da so bili z veseljem po noči in po dnevi pripravljeni k bolniku s ss. zakramenti iti, in kako so bili posebno dobri spovednik, še zlasti tudi za otroke v šoli — to jim je bila res čez vse velika skerb... Tako so nam šle besede živo v spomin, zgubiti naekrat tako dobro dušo, da je nastal taki jok, da je skoraj gospodu govorniku besedo zadušilo; le čudo, da so še mogli sami se obderžati pri besedi. Tolike žalosti in joka stari ljudje tukaj ne pomnijo; kazala se je ljubezen do ranjcega gospoda od vsih nazočih. Po dokončanem govoru so nesli gospoda fantje v ovenčani trugi okrog cerkve med petjem enajsterih gospodov, in položili so jih v jamo, narejeno ravno pred altarjem, ki je bil še v stari cerkvi, kjer so tolikrat sveto mašo darovali. K aklepu zadonele ste še prav milo pesmi: „Blagor mu“, in „Jamica“. Akoravno je bilo deževno vreme, se je bilo vender sošlo veliko ljudi. Tukaj ravno poleg prižnice v zeleno-ograjenem in s cveticami obsajenem grobu počivajo telesni ostanki, njih duša pa, upamo, se že veseli pri Bogu in prejema plačilo, katero je pripravljeno zvestim do konca. Le eno tolažbo imamo, namreč, da imamo enega priprošnjika več v nebesih, posebno zdaj v toliki nesreči. Preserčna hvala Vam, prečastiti gospodje, ki ste se tako obilo vdeležili pogreba, in posebno g. Marnu, ki so tako po vsi moči pomagali našemu g. župniku, ki so bili tako poterti in žalostni pri toliki nesreči, da imamo za posebno milost to, da tudi oni niso strahú in žalosti zboleli: pa tudi nas so znali lepo v tej nesreči tolažiti. Le Bog nam daj zopet kmalo dobrega g. duhovnega pomočnika.

Iz Rima piše mons. dr. Ivan Černčič, da je tudi on 17. jul. sv. Očetu izročil Istransko in Kerško adresó, zadevajočo namreč ondotne romarje, in odgovorili so mu, da bodo na vsako odgovorili. (Mogoče, da tudi na našo slovensko pride odgovor? Vr.) Dalje pravi, da sv. Oče niso mogli prehvaliti slovanskega (slovanskega) romanja, in lepo pohvalili so tudi odbor, ki je bil za ta namen v Rimu sostavljen. „Ali tudi to so opomnili, kako se jim je ta velika radost berzo spremenila v žalost, katero so nesramne mercine (izraz dopisnikov) učinile Piju merliču!“ Sklep pisma se glasi: „Naši hodočastniki velikaši znam da su se sastajali i dogovarali za buduće; ali s te mûke, bojim se, da neće biti kruha. Ter znate, kako smo mi složni!“... (Znano je n. pr., da je naš preč. g. dekan M. Kožuh med drugim nasvetoval velik slovansk časnik v cirilici in latinici za po-

jasnovanje katoliške vere itd. v korist nezedinjencem, da bi se gladila pot k zedinovanju; kako naj bi se naša bratovščina ss. Cirila in Metoda razširjala po vsem Slovanstvu itd.)

Oddani darovi. Ker smo nekoliko zastali z naznanilom oddanih darov, naj to reč nadomestimo. Oddali smo:

2. kim. 1880 preč. P. Tom. Brsesku za Bulgarijo osebno izročili 24 gl.; in 27. kim. zopet 207 gl.

22. kim. 1880 v knezo-škofijsko pisarno zbirke za sv. Očeta — 418 gl. 99 sld.

23. vinot. 1880 preč. gosp. kan. Andr. Zamejcu, vodju sv. Detinstva, oddali 165 gl. 1 sld. a. v.; 1 križavec za 2 gl. 12 sld. in 2 križavca po 1 gl. 6 sld. star. den. za gobove na Sandviških otocih, in 4 gl. 20 sld. za naj potrebniši misijone. In zopet 6. listopada 5 gld. 25 sld.

8. listop. 1880. Oddali gosp. Steinmec-u za Bosno 8 gl. den. in več cerkvene oprave itd., česar prejetje je bilo v „Dan.“ iz Bosne potrjeno.

11. listop. 1880. Prečast. gosp. kan. Petru Urh-u za tabernakelne v Bulgariji zbirke „Zg. Dan.“: 118 gl. v pap., 29 gl. v sr., 15 raznih tol. in 1 ces. cekin.

31. grud. 1880 v knezo-škofijsko pisarno: za družbo sv. Bonif. 2 gl.; za Moravčane s točo poškodv. 5 gl.; za Ameriko 1 gl.; za Bosno 16 gl. 60 sld.; za srednjo Afriko 136 gl. 71 sld.

31. grudna 1880. Po gosp. prof. Tom. Zupanu poslal Černuškem u g. župniku 2 gl.; že poprej pa samemu gosp. župniku osebno izročil nekaj gold. zbirk za ondotno cerkev in pogorelec.

L. 1881. 1. pros. Dr. Jan. Bleiweis-u 85 gl. 20 sld. za Zagreb, in pozneje še enkrat 24 gl., enkrat pa 5 gold.

9. pros. P. Edm. Hager-ju v Solnograd 40 gold. 50 sld. in sicer: 24 gold. 50 sld. za najpotreb. mis. v Aziji; 13 gl. za gobove na Sandviških otocih; 50 sld. za stradajoče na Jutr; 2 gl. 50 sld. za Jezusovo družbo v Kini.

10. pros. Vodju sv. Detinstva pn. g. kan. A. Zamejcu 62 gl. 47 sld.; malo pozneje 8 gl. 84 sld., in 24. pros. zopet 57 gl. 42 sld.

16. pros. Č. P. Bedu poslal v Zagreb (kjer je takrat bival: zdaj se je zopet vernil k oo. jezuitom in je v št. Andreji): 118 gl. 40 sld. za misijon med Kafri; 9 gl. 70 sld. za sirotišnico v Banjaluki; 1 gl. za Trapiste v Banjaluki.

27. pros. Č. P. Tom. Brsesku 140 gl. 50 sld.

1. pros. Pn. g. kan. Zamejcu ko vodju sv. Detinstva, 19 gl. 10 sld.

Mesca pros. Č. g. špiritvalu J. Flisu k neki plači za misijonske bulgarske potrebe 11 gl. 50 sld. (od zbirk „za tabernakelne“ itd.).

5. sušca. P. Bedu v Marija-Zvezdo poslali 66 gl., namreč: 33 gl. za misijon med Kafri, 6 gl. za sirotišnico v Banjaluki; 23 gl. za zidanje samostana redovnic presv. Kervi; 4 gl. za oo. Trapiste sploh. —

(Dalje sledi.)

Razgled po svetu.

Avstro-Italija. Mladolaški časniki so jeli precej vroče pisariti o zvezi med Avstrijo in Italijo, ali tudi med Italijo, Nemčijo in Avstrijo; boje, ker je kralj Humbert za rojstni dan Nj. veličanstva Frančiška Jožefa poslal prijazno vošilo v Ischl in brez dvoma prejel prijazen odgovor, kakor je šega. Toda od medsebojne

menje priljudnosti imamo še daleč do zveze med Kviralom in Dunajskim dvorom.

Amerikanske novice. Ker je bil amerikanski predsednik od rogovilske stranke napaden in smertno ranjen, naznanja „Wanderer“ iz št. Pavla 16. jul., da prešnja nedeljo se je molilo po vseh katoliških cerkvah ondotnega mesta za njegovo ohranjenje. Tako se moli tudi po drugih škofijah. Predsednik Garfield je sicer še živ, vendar silno slab.

„Wanderer“ pripoveduje tudi to-le: S posebnim njemu lastnim mirnim duhom se predsednik v svojih britkostih na postelji pečá za vse prigodke, kar pred njega pride. Zadnjo soboto, ko je privatni tajnik g. Rockwell stal pri postelji, je predsednik rekel:

„Slišim, da katoličani dajejo maševati za moje ozdravljenje. Je li to res, Rockwell?“

„Res je“, odgovori tajnik.

„Se li to godi radovoljno ali po povelji?“ praša predsednik dalje.

„Oboje“, reče Rockwell.

„Dobro“, reče predsednik, „ako se ozdravim, moram za to keršansko djanje svojo hvaležnost skazati.“

V Harfford-u, v deržavi Konektikut, so katoličani 3. jul. slovesno obhajali stoletnico, odkar se je tam v cerkvi sv. Petra obhajala prva sv. maša. Perva cerkev je bila zidana pred 86 leti; takrat je bilo ondi 4500 katoličanov, zdaj jih je pa 175.000.

Pri sv. Frančišku (Viskonsin) so 29. rožn. slovesno obhajali 25letnico, odkar je bilo ustanovljeno ondotno duhovsko semenišče. Pričujočih je bilo 9 katoliških nadškofov in škofov, med njimi tudi naš rojak, milg. Vertin, škof v Marquette-u, do 200 duhovnov, več katoliških družb in silovito ljudstva. Škof Dwenger je pridigal in dokazoval, da je duhovstvo od Boga postavljeno; pojasnoval je, kolike pritežnosti so se vernim naselcem prve čase nasproti stavile; povedal je k temu izgled iz svojega lastnega življenja, da bi mu bilo potreba 60 milj daleč popotvati dobit duhovna, ker so mu bili mati zboleli. Iz tega se vidi, kako znamenito je semenišče, da se takim potrebam sčasoma v okom pride. Pri naslednjem obedu je bilo pričujočih 230 gostov in slišali so se mnogi govori, kako se je in bi se deželi pomagalo v verskem oziru itd.

Popoldan so študenti v semeniški dvorani gostom napravili besedo z glasbo, petjem in govori v latinskem, angleškem, nemškem, hebrejskem, gerškem, slovenskem, poljskem in francoskem jeziku. L. 1848 se je pričelo to semenišče, l. 1859 so bili posvečeni prvi štirinajsteri bogoslovci iz Salezijaniša, med njimi tudi preč. g. Kilijan Flaš, ki je bil potem semeniški vodja, zdaj pa je že škof.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

29. vel. serp. Obglavljenje sv. Janeza Kerstn. — 30. S. Roza Lim. — 31. S. Rajmund. — 1. kimovca. S. Tiln. — 2. S. Štefan kr. — 3. S. Evfemija in tov. — 4. Trinajsta nedelja po Binkoštih. Praznik angelov varhov.

Zahvale:

Št. 72. Otročiček se je z voziča prekucnil, klic na Marijo ga je poškodovanja obvaroval. Čast in zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca! M. K.

Št. 73. Večkrat sem mislila, da ne bom več ozdravela, pa sem se zatekla k Mariji in ona, usmiljena Mati,

se me je usmilila; ker pa sem še bolehnala, se priporočim vsem bratom in sestrām za en zdihljaj k Naši ljubi Gospej presv. Serca. M. F.

Št. 74. Po dolgi in hudi bolezni me je napadlo prav hudo terganje in bodljaji, posebno v glavi in po nogah je bilo prav hudo, in k temu se je pridružil všen. To je terpelo cele tri mesece. Naraščal je otók šest dni zmiraj hujši, in napravilo mi je v ustih velike bolečine, tako, da nisem mogla nič vživati, in bala sem se, da mi lice póči, ali pa se pregnoji. Pogledam, če imam kake zdravila, pa nič nisem našla. Po naključji pride mi v roke steklenka z nekterimi kamnički iz dupline, kjer je Kristus kervavi pot potil. Nevedoč, da imam ravno ta spominek, zdihnem: „O svetnik Božji, papež Pij IX, sprosi mi po najsvetejšem Sercu Jezusovem saj nekoliko polajšanja v teh bolečinah, če je Božja sveta volja, če ne, naj pa terpim. Poljubim pečat pri steklenici in ga pritisnem na boleči lici, in v tistem trenutku je silo terdi in ko ogenj pekoči otók postal čisto voljan in mehak in ni me skor nič več bolelo, čez tri ure pa sem bila prosta vsih bolečin, in čez dva dni in eno noč so se tudi bule prederle brez vsih bolečin. Tisočkrat bodi izrečena čast in hvala Očetu nebeškemu za to pomoč, katero mi je skazal po tem velikem svetniku Piju IX. V Ljubljani meseca avgusta 1881. M. S.

V molitev priporočeni:

Spreobrnjenje mladenčā, ki je v ta namen priporočen v Jezusovo in Marijino Serce ter v bratovsko molitev. — Prav nerođen mož, strašen preklinjavec, pijanec itd., da bi se ga Bog usmilil. — Oče priporoča sebe, ženo in dva otroka, posebno za zdravje žene, v molitev Naše ljube Gospé presv. Serca za zdravje, za telesno in dušno pomoč. — Mati priporočuje sina za razsvitljenje. — Bolna deklica za zdravje. — Obupljiv mladenec za pomoč. — Redovnik na Hervaškem, voditelj 3. reda, ki je nevarno obolel, priporoča se v molitev zlasti še udom 3. reda, da bi mu Gospod Bog dodelil zdravje, ako je Njegova sveta volja! — Priporočilo N. lj. G. in sv. Jožefu, da bi se neka pravda pravično zveršila. — Blagoroden gospod, ki se mu na umu meša, živo priporočen. Zahv. se naznani. — Že dolgo od bolezni hudo terpinčena žena za zboljšanje, ali saj za popolno vdanost v voljo Božjo. Zahv. se nazn. — Mala punčika, ki ji noge ne služijo. — Hči priporoča zelo bolno mater v bratovske prošnje za pomoč po N. lj. G. in sv. Jožefu. — Bratovsk družnik priporočen, da bi po N. lj. G., sv. Jožefu in vernih dušah v vicah dobil pomoč v dušnih in telesnih potrebah, zlasti tudi v denarnih stiskah. Usliš. se naznani. — Bolna oseba se priporoča v molitev bratom in sestrām bratovšine Naše ljube Gospé. In prav ponižno prosi, da bi opravljali devetdnevnic, *) ter obljubi razglasiti v „Danici“, berž ko se zboljša, zahvalo v čast Naši ljubi Gospej. — Hči priporoča bolno mater N. lj. G. in sv. Jožefu. — Sestra svojega razuzdanega brata za spreobrnjenje. — Neka devica, že več časa z boleznijo v nogi, za ljubo zdravje.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

29. vel. serp. Nečisto govorjenje kaže nečisto serce.

30. Kamor se strast pridervi, od tam se pamet poslovi.

*) Opomba. Devetdnevnic opravljati mora prosivec sam, ali pa skerbeti, da jo drugi opravljajo. Bratovšina moli, spominja se priporočenih pri ss. mašah, morebiti kateri tudi radovaljne devetdnevnic opravljajo; da bi se pa za vsacega priporočenega posebej posebne pobožnosti opravljale, tega noben previdni ne bo zahteval. Vr.

31. Ni je lepši zmage od zmage zoper poželenje.

1. kim. Bolje je v jezik se vgrizniti, kakor pa bližnjega hudo soditi.

2. Grenka beseda se v serce vsadi, kakor krogla v steno; premisli toraj, kar misliš spregovoriti.

3. Ako hočeš svoje podložne srečne storiti, glej, da ne bodo stradali, ne postopali, pa da bodo vsi odkritosrečno Boga ljubili (Tom. Kemp.)

4. Zlato je le malo ljudi poboljšalo, svetejših in zadovoljnjih storilo.

Za mesec kimovec

nam piše goreč častivec žalostne Matere Božje po priliki to-le: Menda sem o neki priliki že spodbujal naše gg. duhovske pisatelje, naj tudi žalostni Materi Božji na čast napiše kdo kako knjigo za mesec september. Tega dozdej nihče ni poslušal. Škoda! Menim, da je pristojno, naj „Danica“ o tem par besed spregovori. Naj njeni častivci n. pr. vsak dan, ali saj večkrat, preberó naslednjo pesnico.

Sedem žalost Marije.

(Iz literarne zapuščine † župnika Antona Pintar-ja.)

Žalost tvojo, ljuba Mati!
Daj mi prav premišljevat,
Da presune mi sercé.
Da bo duša se zbudila,
In pokoro pravo st'čila,
Daj resnične mi želje!

Simeon, ko poljubljuje
Dete tvoje, prerokuje
Meč ti serčnih bolečin.
Z Jožefom si kmal bežala,
V daljni se Egipt podala,
Da trinogu uide Sin.

Sina Jezusa zgubiti,
Skor tri dni brez njega biti,
Ji velika je britkost.
Žalost njena pa še večja
Tam, ko Sina s križem sreča;
Koljko čuti tam grenkost!

Glej kraljico mučeniško,
Mater stati tam deviško,
Ko na križu Sin visi —
Vmira, zemljo t'ma pokriva —
Njo pa potok solz zaliva,
Tam pod križem ko medli.

Blaga sta moža ga snela,
Mati ga v naročje vzela,
To je zanjo šesti meč.
In ko v grob ga položijo,
Nanj pa kamen zavalijo —
Oh Najljubšega ni več!

Mati, zgled ljubezni prave!
Daj, da čutim té težave,
Daj mi solz pregrenkih dar!
Daj, da bo sercé se vnelo,
Bo za Jezusa gorelo,
Da mu bom prijetna stvar!

Odpustki za mesec kimovec:

Kdor vsak dan v mescu kimovcu na čast žalostni Materi Božji opravlja kake bogoljubne vaje in mo-

litve, zamore vsak dan tega mesca dobiti 100 dni odpustkov.

Popolnoma odpustek enkrat v letu zamoreš dobiti, ako tisti dan, ki ga izvoliš, moliš uro na čast žalostni Materi Božji, si zraven tega njene britkosti k sercu jemlješ in druge za to opravilo primérne molitve moliš, ako greš k spovedi in sv. Obhajilu.

Listek za raznoterosti.

Spremembe. Č. g. M. Šarabon pride iz Šmarije za kapl. in koryikarja k stolni cerkvi v Ljubljano; č. g. M. Molek v Šmartno pri Lit.; iz Šmartnega pri Lit. č. g. Fr. Gornik v št. Rupert; č. g. Šim. Ažman z Jesenic v Boh. Bistrice.

Mnogaja leta sv. Očetu Leonu XIII, poprej Joahimu! Obhajal se je Njegov god prešnja nedeljo. „Unità“ je za to priliko zopet poslala v Rim 17.600 lir milošinj za sv. Očeta.

Pas sv. Jožefa in 7 nedelj njemu posvečenih itd. Spisal Jan. Volčič 1881. Prav koristna knjiga, 182 str. V katoliški bukvarni.

Misijon bodo č. o. Jezuiti obhajali: od 14.—21. avg. v Radgoni v nemškem in slovenskem jeziku; od 22.—27. avg. pa bodo pri sv. Petru obnavljali lanski misijon.

Strašne reči in znamenja se godijo v tej čudni gobovi dobi! V Borovi, kakor piše „Gosp.“, je neka mati potolkla en dan petero svojih otrok, ker se ji je vsled revšine um bil zmešal. — Bogatini in premožni, ne bodite kamnitega serca: smilujte se revežev, da bode tudi vam Bog milostiv!

V Zagrebu je prosilo v semenišče 37 mladenčev, izmed katerih je sprejetih samo 30. — Čutiti je, da tudi drugod, kakor v Ljubljani, so razne svetne službe prenapolnjene in mnogi iščejo kruha, pa ga ne najdejo. Ščasoma bodo zmeraj manj opravili mračni frajmavarski laži-liberalci, kateri mladino zapeljujejo in odvracujejo od duhovskega poklica.

V Zagrebu je na Veliki Šmarinj 28 devic bilo preoblečenih za usmiljene Sestre, 22 pa jih je storilo slovesne obljube, dve izvrstni učiteljici pa ste obhajali 25letnico slovesne obljube. Med deklicami ste bili tudi dve že zadnjič omenjeni zamurki. Poseben pomen ima gotovo to veliko število novakinj za omiko vsega Jugoslovanstva, ker iz Zagreba se pošiljajo usmiljenice v Bosno, Bulgarijo itd.

Popravek. V spisku gosp. M. Močnika o „Lurški Materi“ Božji od g. Fr. Marešiča oziroma na ceno bodi popravljen, da v polplatnu velja 1 gl. 20 sld., krasno vezana vsa v platnu pa 1 gl. 40 sld. (po pošti 10 sld. več).

O tej v verskem in znanostnem oziru posebni knjigi bodi za to pot samo v kratkem omenjeno, kar sv. Oče Pij IX pravijo o njej v Brevu od izvršnega pisatelja, namreč: „Častitamo Vam, ljubi sin...: novo prikazovanje Matere Božje ste skazali tako, da sam boj, ki ga je človeška hudobija bojevala zoper nebeško usmiljenje, še bolj razjasnuje in poudarja dogodke“. „Ravno tako se razvidi, da je brezbožnost zastoj napovedala boj sveti veri, in da se človeške zvižaje brez vspeha upirajo sklepom Božje previdnosti; tudi se razvidi, da Božja previdnost obrača celo krivice in prederzno počenjanje hudobnežev v to, da pridobi svojim delom večji blis in večjo moč.“

Ako se po papeževi izreki take reči razvidijo iz omenjene knjige, je to delo pač veliko važnije kakor pa bi kdo na prvi trenutek mislil. Bodi tedaj to imenitno delo živo priporočeno.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Neimenovan duhoven 5 gl. — Č. g. župnik Ant. Čibašek 4 gl. — Iz Rudnika zbirka 2 gld., č. g. župn. A. Kerčon 1 gld. — Gospá Franciška Šupevčeva 15 gl. — Č. g. župnik Jan. Eder 10 gld.

Za pogorelce v Žirovski fari: Neimenovan duhoven 2 gold. — Gospá Franciška Šupevčeva 15 gl. — Č. g. župnik Ant. Čibašek 4 gl.

Za pogorelce v Cerkljah: Gospá Franciška Šupevčeva 6 gl. — Č. g. župnik Ant. Čibašek 4 gold. — Iz Rudnika zbirka 2 gl., č. g. župnik A. Kerčon 1 gl.

Za naj potrebniši pogorelce: Gnja. Pf. culo obleke. **Koledniku sv. Miklavža** (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Gospá Franciška Šupevčeva 50 gl. — Neimenovan duhoven 5 gl. — Č. g. župnik Bl. Artelj 30 gl. — Č. g. župnik Ant. Čibašek 4 gl. — Dve sestri 4 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Neimenovan duhoven 2 gl. — L. D. 30 kr. — Jera M. 20 kr. — Č. g. župnik Jan. Eder 3 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: G. iz Doba 5 gl. — Preč. g. dekan Martin Šlibar 1 ces. cekin. — Č. g. Ig. Eržen 1 gl. — M. Kupec po č. g. J. P. 1 gl. — Č. g. župnik Jak. Dolenec 1 gl.

Za sv. Očeta: Došlo po pošti 5 gl. s pristavkom: „Crux Dei Christi Corroborat Leone XIII. Hosce florenulos mittit Beatissimo Patri indignissimus Ejus filius, qui tamen intimis ex visceribus detestatur iniurias ossibus Pii IX. illatas. Petens benedict. apostolicam.“ — Č. g. Ign. Eržen, župnik v pok., 2 gold., s prošnjo za blagoslov o zlati sv. maši. — Č. g. župnik Bl. Artelj 20 gl. — Iz Rudnika 5 gl. — Č. g. župnik Ant. Potočnik 5 gl. — Jubilar V. 10 gl. — Iz Mekin č. g. župn. J. Eder 9 gl.

Za zidanje škofijske cerkve v Sarajevu: Preč. gsp. dekan Martin Šlibar 3 vel. terdnjake (vmes 2 križavca).

Za Bosno: Dve sestri 4 gl.

Za sv. Detinstvo: Jubilar V. 20 gl. — Neimenovan duhoven 4 gl. — Po č. g. Fr. Onušič u 5 gl. (Op. Če ni morebiti namen „pro redimendis infant. africanis?“ Vr.) — Neimen. 1 gl. — Neimen. 45 kr. — Č. g. župn. Jan. Eder 3 gl.

Za družbo sv. Vincencija: Č. g. župnik Jan. Oblak 1 gld.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Jubilar V. 20 gl.

Za misijone oo. Trapistov med Kafri: Neimenovan duhoven 4 gl.

Za Marijno društvo (srednje afrik. mis.): Neimenovan duhoven 5 gl.

Za afrikanski misijon: Neimenovan duhoven 5 gl. — Č. g. župnik Ant. Klemen 3 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Neimenovan duhoven 2 gld.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Neimenovan duhoven 1 gld.

Za naj potrebniši misijone sploh: Po č. g. Fr. Onušiču 50 gl.

Za šole na Jutrovem: Jubilar V. 10 gl.

Za naj večji potrebe: Č. g. župnik Jak. Dolenec za sv. leto 2 gl.